

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A. • Általános Tudósító- hirdetési osztálya Budapest.

Nyilvánterék 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Az ipari szövetkezetekről.

A kis emberek társulásáról s a társulásnak előnyeiről már sokszor írtunk lapunk hasábjain. Így legutóbb is »A néperké-czimmel a földművelő népnek a gazdasági egyesületekbe, vagy egyéb mezőgazdasági szövetkezetekbe való belépése előnyeiről hoztunk pár sort.

Most ismét az egyesülés fontosságáról kell megemlékeznünk és pedig abból az alkalomból, hogy Örley János m. kir. iparfelügyelő a kereskedelemügyi miniszter megbízásából Csáktornyan járt és a csáktornyai iparosokat ipari szövetkezetek alkötésére buzdította. Igaz, hogy az iparfelügyelő ur direkt nem az ipari szövetkezetek alakítása czéljából küldetett Csáktornyára, hanem azért, mert Horváth Pál csáktornyai cserépedény készítő állami támogatásért folyamodott s ezen folyamodványának az elintéztetése szempontjából kellett helyszíni szemlélet tartania, de éppen ez adta az iparfelügyelőnek azt a gondolatot, hogy itt Csáktornyan, Horvát-és Steierországok határán magyar nemzeti szempontból különösebben is szükséges volna az iparosoknak szövetkezetekbe való alakulása.

Nézük hát mi is a czéljuk általában a szövetkezeteknek? Legszívesebben megfelel erre Magyarország miniszterelnöke a folyó évi szeptemberi szövetkezeti kongresszus alkalmával tartott beszédében, mondván: „A szövetkezetek lényege abban áll, hogy a kis existenciák érdekét véd-

jük.“ Védjük pedig az által, hogy a kisebb existenciák erejét egyesítve, *megadjuk nekik nemcsak az anyagi fejlődés lehetőségét*, hanem a szellemi és erkölcsi nevelés előfeltételeit is, kifejtve bennök az egyéniségnek azt a hatalmas erejét, a mely minden fejlődésnek és minden haladásnak nélkülözhetetlen rugója.

A kisemberek szövetkezése magukra a kisemberekre nézve föltétlen haszonnal jár, mert a szövetkezet saját tagjainak, kinek-kinek az ő anyagi helyzetéhez, takarékos-ságához, becsületességéhez és józanságához képest *lehető olcsó kölcsönt nyújt, továbbá a tagok szükségleteinek olcsó beszerzéséről és termékeik értékesítéséről gondoskodik.* Azon kívül azok a szövetkezetek, melyek az 1898. évi XXIII. törvénycikk alapján alakultak és működnek, állami kedvezményekben és támogatásban részesülnek. Egyes kis iparosokat az állam nem segíyezhet oly mértékben, hogy általa valóban segítve legyen a segíyezettlen De az államnak különben is nem az a feladata, hogy egyeseket vigyen előre, hanem még akkor is, mikor esetenként egyeseket támogat, az összes érdekeltnek ügyének a fellelő-ditése, előre vitele a szempont. Eppen ezért az állam szívesebben s nagyobb mértékben segíyezi és nyújt kedvezményt a szövetkezeteknek, mint egyeseknek.

Az ipari szövetkezeteknek az állam különböző gépeket bocsájt rendelkezésébe, mely gépeket a szövetkezet minden tagja egyaránt használhat. Szakemberei segítségé-

vel részben állami támogatással, részben a szövetkezet pénzén oly intézményeket létesít a szövetkezet tagjai részére, mely intézmények segítségével az egyes iparosok lökő-lesebb ipari munkát állíthatnak elő minden egyéb anyagi megterhelés nélkül. Így pl. az asztalosok számára ugynevezett szárító kamarákat létesít, hol minden egyes asztalos a fa anyagot a feldolgozás előtt kiszáráthatja, miáltal a teljesen száraz fa készítmény nemcsak szebb, tetszetősebb lesz, hanem a közönség ezt tudva, szívesebben is vesz az ily iparostól, mint az olyantól, a ki nyers fából dolgozik. A szabó iparosok részére pl. belehet rendezni közös szabászati műhelyt, hol a szövetkezeti szabók minden szabási munkálatai elvégezhetők. Egy első rendű szabász alkalmazása pedig a közös szabász-műhelyben oly nyilvánvaló hatással van a szabók érdekére, hogy azt bővebben bizonyítani fölösleges. Hiszen mindannyiunk előtt ismert dolog a nagy közönségnek, az a bár nem mindig helyes véleménye, hogy *vidéki szabók nem tudnak jó uri ruhát készíteni.* Egy elsőrendű közös szabással mind ez a hit megváltoztatható. Ezekhez hasonló intézmény a szövetkezet keretén belül, ugy szólván minden iparágra létesíthető, melyeket azonban már csak azért sem lehet itt felsorolni mind, mivel ezek a viszonyok és szükséghez képest létesíthetnek.

Az utóbbi időben az állam és szervei a szükségleteiket egy részben épen a kis iparosokra és kis gazdákra való tekintettel ezektől szerzik be, ha kapnak ilyenektől

TÁRCZA.

A bátor ember.

— Irta Herczeg Ferencz. —

Tavaly nyáron kellemetlen volt Pusztá-Tatár-ná nyár. Az időjárás ugyan szép volt és diny-nyénk is volt bőven, de én megbuktam németből és számtanból és ezért ugy bántak velem a szü-leim, mintha én feszítettem volna keresztre a Jézust. Az édesanyóm, akárhányszor csak rám nézett, mindig ugy megsajnál, hogy sirva fakadt, az édesapám pedig mindig megakart ölni, mert megbecsteleníttem a családot. Mikor pedig az első napon megettem három kis dinnyét és hozzá fogtam a negyedikhez, megint pofon akart ütni. Én ezért többnyire az istállóban tartózkodtam a kocsisoknál. Hanem ebből is baj lett. Az édes anyám ugyanis minden szombaton maga fésült meg a stűrű fésűvel. Addig fésült, míg aztán egyszer hangosan elsikoltotta magát és azt mondta, hogy most már végleg elzüllöttem és az édesapám be-szaladt és megnézte a fésűt és megint meg-akart ölni.

Akkor jött a házunkba Dusa. Dusa a nagy-bátyám leánya, a Pista bácsié, aki Eszéken lakik és másképp veti a keresztet, mint mi, mert ő szerb. Azért küldtél hozzánk, mert az édesanyja össze-veszett az édesapjával és hirtelen elcsapta a ne-velőt Erről nekünk gyerekeknek nem szóltak sem-mit, de azért mi rögtön tudtuk.

Dusa szintén tizenkét esztendő, de nagyobb, mint én, olyan szép, mint egy angyal, a szeme pedig olyan, mint a fekete macskánké. Mindjárt első nap megakartam cibálni a hosszú haját — a hugaim haját mindig megszoktam cibálni — de ő olyan kemény pofont adott nekem, hogy szikrát hányt a szemem. Ezen nagyon csodálko-ztam és dühbe jöttem, mert nálunk a lányok nem mernek vissza ütni, hanem pityeregni szoktak, ha megverem őket és ennél fogva neki mentem Dusá-nak, hogy földhöz vágjam. Ekkor egy ökölcsapást kaptam a karomra, ugy, hogy egészen elszibbadt, aztán egy másikat a gyomromra, ugy, hogy éme-lyegni kezdtem, egy harmadikat pedig az oromra kaptam, ugy, hogy megeredt az orrom vére, én még akkor hozzá se tudtam nyulni. Ezt pedig boxo-lásnak nevezik. Én nem sejtettem, hogy egy fehé-ruhás kisleány boxolni is tud. Dusa azonban tud, sőt vinni is tud, meg lovagolni, mert Pista bácsi, aki egy kicsit fuzsitus ember, megtanította min-denre, mert nagyon fájt neki, hogy Dusa nem lett fiu, hanem leány.

Én tehát a kuthoz mentem és megmostam a véres orromat, Dusa meg bement a házba, a szeme pedig igazán ugy fénylett, mint a fekete macskánké.

Én aztán egy hegyes vasdarabot tettem a zsebembe és elhatároztam, hogy betöröm a fejt, mert ha annyiban hagyánám a dolgot, szégyen volna az egész osztályunkra. Nem bánom, ha édesapa megint agyon is üt érte, legfőlebb megszököm hazulról: különben is régi tervem egyszer meg-szökni.

Délután elmentem halászni. Nálunk nem szokás horoggal vagy hálóval halászni, mert nálunk csak Peceze-árok van. Az ember leveti a csizmáját és fölyguri a nadrágját, aztán tédig gázol a vízben és keresgél a kimosott part alatt. A halat, ha ugyan fog az ember, a nadrágja zse-be teszi az ember. Hát amint megyek a vízben, hát egyszerre a másik oldalon szembe jön velem Dusa. Ő is halászott. Én nem fogtam még semmit, de ő egy igen szép csikhalat fogott.

Kivettem a zseemből a hegyes vasdarabot és azt mondtam neki: No, most meghalsz!

Dusa azonban nem ijedt meg, hanem ki dobta a halat a partra, aztán fölkapott egy nagy kerek követ és azt mondta: Legyen szerencsém!

Nem akartam megtámadni, mert tudtam, hogy a szerb nő mindenre képes, azért cselhez folyamodtam, mint az indusvadak szokták és zsebettem megint a fegyveremet és nevetve mondtam, hogy hiszen én csak tréfálok!

Erre ő is nevetett és eldobta a nagy követ és ilyképpen szólt hozzám!

— Ha akarod, kössünk békét, mert én nem szeretek verekedni, ha nem muszáj. Nekem talán egy hónapig is nálátok kell maradnom, mert ahányszor a guvernánt vagy a szobaleány miatt baj volt, mindig egy hónapig tartott otthon a harag és azt már látom, hogy a hugaidal nem lehet semmit sem kezdeni, mert azok nyafka libák. De mi ketten jó pajtások lehetnénk s sok mulat-ságos dolgot követhetnénk el, ha nem árukdod-nál rám.

— Jól van, — mondtam, — kössünk békét.

ajánlatokat. Nagyon természetes, hogy az állam, vagy ennek egyes szervei, pl. a hadsereg beszerzéseiknél nem járhatnak el úgy, hogy az egyik iparosnál megrendelnek pl. 10 pár bakancsot, a másiknál 5 párt, a harmadiknál 20 párt stb., hanem csakis úgy, hogy pl. egy község egyesült iparosai kapnak megrendelést pár száz, vagy ezer pár bakancsra, vagy nadrágra stb. Ilyen megrendeléseknel a szövetkezetek mindig előnyben részesülnek más csoportok felett.

Általában a szövetkezet vezetőségének elsőrendű feladata mindig az, hogy tagjainak, a mennyire csak lehetséges, folytonos munkáról gondoskodják és a kész ipari termékeket értékesítse, vagyis a szövetkezet kebelebe tartozó iparosok egzisztenciáját biztosítsa.

Nálunk Magyarországon az ipari szövetkezetek csak az utóbbi időben kezdenek létesülni, de ott, a hol már létesültek, az állam támogatásával szép jövőt biztosítanak a tagjaiknak. Külföldön, pl. Schweizban, Németalföldön már nagyon fejlett nemzeti intézmény az ipari szövetkezet, de megis van a látszata, mert Schweiz és Németalföld kis ipara messze túlszárnyalja más államok kis iparát.

Egyesületnek tehát kisiparosaink saját érdekükben!

És itt elismerés illeti a csáktornyai ipartestület előjáróságát, mert úgy látszik, megértette az ipari szövetkezetek fontosságát és december 1-én tartott értekezletében ily szövetkezet alakítását helyesnek mondta, magáévá tette és határozatáról a szükséges lépések megtétele céljából Örley iparfelügyelőt értesítette.

Az ipari szövetkezeteknek minden iparos tagja lehet, ki annak a működési területén lakik, kivéve a kiskorúakat. E szövetkezetek

- Isten téged úgy segéljen? — kérdezte.
- Isten engem úgy segéljen! — mondtam.
- Hát akkor ezentúl jó barátok vagyunk. Azzal hozzám lépett és kétszer megcsókolt.

Igy történt, hogy élet-halálra szóló barátságot kötöttünk, aztán együtt halásztunk a Pecze-árokban, de a szép csik mellé csak egy hitvány kis cigányhalat foghattunk meg.

Dusa még nálunk volt, mikor hozzánk jött vadászatra Kempelen bácsi. Kempelen bácsinak furcsa tuskés szemöldöke van, a bajusza pedig hosszan leóg, mint a tengeri rozmáré a Payer-expedíció képein, a járása pedig olyan ünnepélyes, mint a miséző papé. Kempelen bácsi semmit sem beszél és mindig olyan arcot csinál, mintha dühös volna. Ez azért van, mert ő igen bátor ember. Egypár esztendővel ezelőtt pistolyduellumban agyonlőtte Suskovics bácsit, aki az édesanyám távoli rokona volt és akkor Suskovics néni úgy megjegyezte, hogy ő is szörnyen halt. Pedig nem is ő rá lőttek, de hát ilyen ijedős az asszonyép. Azóta nálunk mindenki nagyra becsüli Kempelen bácsit, örülnek, ha eljön, mindig a főhelyre ültetik az édesmama mellé, az urak gyufát adnak neki, ha szivarra akar gyújtani, a nők pedig azt mondják, hogy érdekes ember. Való igaz, hogy mindig nagyon bátor arcot csinál. Egyszer láttam, mikor borotválkozott, az álla szappanos volt, de akkor is szigorúan összerángolta a homlokát. Ha meg iszik egy kicsit, — mert nálunk vadászat után mindig isznak, — akkor még haragosabb lesz és miadig körülnéz, hogy elég bátoran tartja-e mindenki az asztalnál. Ilyenkor az urak nagyon szoktak vigyázni, hogy véletlenül olyat ne mondjának, amit rossz néven vehetne Kempelen bácsi. És azt is mondják, hogy mindig töltött revolver van a zsebében.

(Folytatása következik.)

működése a szövetkezet székhelyét képező községben felül csak a szomszédos községekre, vagy szomszédos körjegyzőségekre terjedhet ki az 1898. évi XXIII. t. cz. értelmében, ami természetesen is, mert egy szövetkezetet csak úgy lehet jól kormányozni, ha a vezetők a tagokat, sőt még a tagok is egymást jól ismerik. Távol levő községek lakóinak életviszonyait, erkölcsait, szorgalmát nem lehet tudni, nem lehet ellenőrizni, pedig ennélkül kötsönt bocsájtan az illető rendelkezésére, vagy a közös munkából adni a részére. felelősség mellett nem lehet.

A szövetkezeti tagok legalább egy üzletrészl kötelesek jegyezni, s ez rendszerint 50 kor., lehet ugyan kevesebb is, de ez nem czélserű, mivel akkor az amugy sem nagy számu üzletrészek csekély tökély képeznek. De az 50 koronás üzletrészlet nem is nagy, ha figyelembe vesszük, hogy ez lefizethető heti 20 filléres, vagy havi 1 koronás részletekkel is. Aki tehát, egyszerre is lefizetheti az egészet, sőt több üzletrészlet is válthat.

D.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Képviselőtestületi ülés** Csáktornya nagyközség képviselőtestülete folyó hó 5 napján közgyűlést tartott, melyen a következő ügyek tárgyalattak: I. A nagyközség helypénzszedési jogának 1905., 1906. és 1907. évekre leendő bérbeadását újabban folyó hó 15. napjának d. u. 3 órájára tűzték ki és egyuttal elrendelte, hogyha az ezdeig minden mellék járuléknélküli fizetett 9897 korona évi bérösszeg be nem ígértetnek, úgy a kérdéses jog háziilag kezeltessek. — II. Elhatározta, hogy az 1905. évi január hó 1. napjától kezdődőleg a nagyközség évi 20 korona tagsági díj fizetésének kötelezettsége mellett a »Zalavármegyei gazdasági egyesület«-be belep. — III. Heilig József kérelmének helyt adott s őt valamint Julia nevű leányát az 1886. évi XXII. t. cz. 9. §-a alapján Csáktornya nagy község kötelekebe fölvette. — IV. Czvetkovics Antal és Tannenbaum Efraim javára leirt állami adójuk után ki vetett községi pótlékok törlesztésbe hozta. — V. Mután a cs. kir. sz. ab. déli vaspálya-társaság üzletgazgatóságának értesítése és az ahhoz csatolt nyilatkozat szerint a helyi vasuti állomáson létesített csendőrkülönltmény részére szükséges pihenőszoba átengedésére nézve a vasutársaság oly rendkívül tulságos igényeket támaszt, hogy azoknak teljesítése egyáltalán nem áll arányban azon előnyökkel, a melyekben a nagyközség ideiglenesen részesültnék, ugyanazert felhívta az előjáróságot, hogy a pihenőhely átengedése, illetve létesítése tárgyában a m. k. belügyminiszteriumhoz kellően indokolt kérvényt terjesszen föl. — VI. Községi bírónak a »Perlaki« utcában Zugmeister János által fogantatosított építkezésre vonatkozólag előterjesztett jelentését tudomásul vette, az és építkezésre átengedett községi ingatlan eladási árát 2-kor. 20 koronában állapította meg.

— **Athelyezés.** Ő Felsége a király Deme Károly csáktornyai kir. járásbírósgái albirót saját kérelmére a m. k. járásbírósgái albirót helyezte át eddigi minőségében.

— **Hivatal vizsgálat.** Csertán Károly, vármegyének alispánja hivatalos körutón van, s ez alkalommal folyó hó 7-én a perlaki, 8-án a letenyei és 9-én a csáktornyai szolgabírói hivatalokat vizsgálta meg, mindenütt megelégedését fejezvé ki a tapasztalt rend felett.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Gesmai Miksa segédjegyzőt a marosmentári anyakönyvi kerületbe, Szabolcs Rezső segédjegyzőt a murakirályiba és Lukmann Nándor jegyző gyakorlatnokot az V. hegykerületi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte.

— **A „Budapesti Újságírók Egyesülete“** segélyalapja javára az Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmelletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalku díszmű lesz és potom 5 fillér kerül. Megrendelések a »Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja« kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károlykörút 9. Mutatóul közöljük Tárcaánkban, Herczeg Ferencz »Bátor ember« című elbeszélését, melyet az Almanach számára írt.

— **Szanatórium hölgybizottság** A csáktornyai járásban alakított József főherczeg Szanatórium egyesület hölgybizottsága: Elnök: Ziegler Kálmáné. Tagok: Tóth Istvánné, Margitai Józsefné, Pálya Mihályné, Pethő Jenőné. Wollák Rezsőné, Langer Makárné Bányavár, Fodróczy Antalné szül. gróf Dunai Angéla Stridó.

— **A csáktornyai korcsolyázó egyesület** a korcsolya idény alkalmával a jégpálya esti megvilágítására nézve a villamvilágítási vállalatnál már megállapodásra jutott, melynek értelmében a jégpálya két, egyenkint 1200 gyertya erővel világító lámpa fogja világítani s így a 2400 gyertya fényvel megvilágított jégpálya, azt hisszük, kellemes szórakozó és találkozó helye lesz a csáktornyai úri közönségnek a hosszú téli estéken. A múlt számunkban közölve lett, hogy a korcsolya egyesületbe való belépésre jelentkezni lehet az elnöknel és titkárnál, az pedig, hogy ki az egyesület titkára, véletlenül ki maradt Ennek pótlására itt említjük meg, hogy a csáktornyai korcsolyázó egyesület titkára és pénztárosa egy személy, és ez dr. Huszár Pál ur. A jégpálya használhatóságát a f. téren, a szokásos helyen kifüggesztett veres korcsolya fogja annak idején jelezni. Egyebekben az egyesület gondoskodni fog arról is, hogy a községnek más föbb pontjain is legyenek jelzések a jégpálya használhatóságáról s hogy ezek mik és hol lesznek kifüggesztve, s tap. után a közönség tudomására hozza későbbben az egyesület.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A m. kir. belügyminiszter Zalavármegye tüzendészeti szabályrendeletéhez tartozó és a községi kötelek tuzoltó szolgálatról szóló szolgálati szabályzatot jóváhagyta.

— **A Horgony-Pain-Expeller** (Richter-féle Liment. Caps. comp.) igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipő-fájdalom, fejfájás, köszvény, csuszán stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő

Schmidthauer-féle keserűvíz, reggelként fél pohárral használva,

Igmándi

meglepen gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a **Karlsbadi** és **Marienbadi** ivókúrát, **gyomor** és **belbajokban**, úgyszintén **elkővéréds, szívelhajasodás** s az azzal járó **fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganatnál** **czukorbetegség, csúz és köszvény**nél, stb. — Az „Igmándi“ hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizsek meg sem közelítik és saját érdekében csekélmellékelve. — Kapható: **Csáktornyai Todor R. utodánál** csetul. Kraschovetz József. — **Nagy üveg ára 50 fill., kis üveg ára 30 fill.** — **Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható**

házaszer jó eredménnyel alkalmaztatott bedőrszökevényen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható: de bevásárlás alkalmával tessék halálózottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expellent, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a »Horgony« védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **A Csáktornyai Keresztény Nőegylet javára** a »Zrinyi szálloda« nagytermében, 1904. évi december hó 17-én hangversenyyel egybekötött lánccsétel lesz. Belépti-díj személynként 2 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és lapunkban nyugtáznak. Kezdete pont 8 órakor.

A hangverseny műsora a következő:

1. Mayerbeer: Részletek »Ördög Róbert« operából. Előadja: Sárközy Sándor zenekara.
2. Magyar népdalok. Énekl: Kelemen Jánosné urnó.
3. Liszt F. VI. Rapsódia. Zongorán előadja: Zakal Margit urhölgy.
4. Celli bucsu (melodráma). Előadja: Láng Teruska urhölgy.
5. Kurucz dalok. Előadja: Sárközy Sándor zenekara.

A rendezőség kéri mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak s erre igényt tartanak, sziveskedjenek e végett vagy Strausz Sándor könyvkereskedő ur révén, vagy közvetlenül Grész Ernő urhoz (Tanítóképző intézet) fordulni.

— **Nevmagyarosítás.** Zsidár Mihály drávacsányi körgyám vez. leknevet b. ügyminiszteri engedéllyel »Gyöngyös«-re változtatta.

— **Magdić kudarcza.** A varazdi hírhedt agitátor, a ki Muraköz népét szeretné fellázítani, hogy neki, lapjának és lakarek-pénztárának haszna legyen belőle, a múlt héten kétszeresen megbukott. A biskupeczi (a minap meg az ivanecci) választókerületben, dacára izgatásainak és hazudozásainak, nem lett megválasztva horvát országgyűlési képviselőnek. Varazdon pedig a városi képviselőségből bukott ki. Ime így szolgált igazságot és elégtételt maga a horvátországi köznép és a varazdi polgárság nekünk, s torolja meg odahaza azt a jogtalanságot, melylyel a békés muraközi népnek nyugalmát áldatlan kezekkel akarja feladni. Okulhatna ebből Magdić ur, s inkább nézne tisztességes munka után, a melyen bizonyára volna Isten áldása, s hagyja békét olyan dolognak, amelynek kivitele sem nem lehetséges, sem nem kívánatos a muraközi népre nézve. Magdićra nézve is beteljesedett az a közmondás, hogy »A nép szava, Isten szava«!

— **Tolvajlás.** Kutnyák Józsefné dravaszentiváni lakos múlt hó 28-án délután 5—6 óra között átment a vele egy épületben lakó Bujanicsnéhoz beszélgetni, mely idő alatt Bujanicsnénak rovtól előlélt 20 éves Magdalena leánya belopódzott Kutnyákné lakásába és feltörve a szekrényt, kilopta az ott talált 30 kor. 22 fillért tartalmazó pénztárczát. Kutnyákné a lopást csak másnap tudta meg, mikorra a szépséges hajadon már az egész lopott összeget elvásárolta Csáktornyan.

— **A világ legolcsóbb folyóirata.** Ezt a címet ambicionálja magának az »Érdekes Könyvtár« könyvvalaku szépirodalmi folyóirat, amelyben előfizetési árát egész évre 2 koronában, félévre 1 koronában állapította meg. E csekély ár dacára a lap csak elsőrangú hazai és külföldi írók legkiválóbb elbeszéléseit, novelláit és költeményeit közli. Folytatásos cikkeket sohasem ad, minden füzet teljesen befejezett, szép könyvet képez. A lap speciálitása, a »Rejtésvilág« állandó ingyenes melléklet. Speciálitásnak nevezzük, mert csak ez a lap nyújtja olvasónak azt a kedvezményt, hogy kivétel nélkül, minden egyes rejtésvény megfejtőnek egy szépirodalmi művet ad jutalomképpen. Az előfizetési összeg az »Érdekes Könyvtár« kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő, ugyanonnan kérhető ingyen és bérmentve mutatónyűvet és előfizetési gyűjtő iv.

— **Zalavármegye a szabadságharcban** cz. könyvem bővített kiadására (350—400 lap) még nincs együtt előleges megrendelés, hogy a nyomtatáshoz hozzá lehetne fogni, minden veszedelem nélkül. Meghosszabbítottam a 3 koronás előjegyzés határidejét decz. 31-ig, azután már 4 korona lesz a rendelési ár. Pénzt most ne küldjön senki, csak rendeljen. A vállalat ezer koronába kerül. Nagy pénz! Ép ezért kell magamat biztosítanom elegendő előleges megrendeléssel. A könyvben lesz több életrajz is, nagyobbak: Csányi Lászlóé, Csertán Sándoré, Gasparich Márké. — és még 20 rövidebb. A polgári egyéneknek kívül benne lesz 2000-nél több zalai 48-as honvéd neve is, róluk szóló érdekes följegyzésekkel. Benne lesz a 7-ik, 47-ik és 56-ik zalai honvéd zászlóaljok rövid története is. Aki azt akarja, hogy könyvem ne maradjon az asztalfiókban, az segítse elő, vagyis rendeljen azonnal. Zalaegerszeg, 1904. decz. 7. Hazafias tiszteltet: Novák Mihály.

— **Mén vizsgalat.** A csáktornyai járásban levő magán meunek folyó hó 9-én délelőtt vizsgáltattak meg Csáktornyan, mely alkalommal a bejelentett 17 mén közül 12 kapott fedezési engedélyt. És pedig: Golubics Imre Muraszilvágy, Kerovecz Antal Bottornya, Javiséga Mihály Mikofa, Murai Róbert Belicza, Kerics Balázs Cserenyés. Sestyan József Drávamogyoród, Stefuly Mihály Drávavásárhely, Kutnyák Mihály VI. hegykerület, Králi János Muranyirád, Králi István Majorlak, Tukszav Imre Felsőkirályfalva és Sinkó Mátyás Majorlak.

— **Körgyám választás.** Az elhalálozás következtében megürült drávavásárhelyi körgyámnak Srey József áll. iskolai tanítól választottak meg.

— **A gyermekekbe egségek elleni védekezés** csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamáj-olajat fogyaszt, mely czérel legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

— **A gözcsepélések iparszerű gyakorlása.** A m. kir. belügyminiszter egy konkrét esetből folyólag kimondotta, hogy azon cséplőgép tulajdonosok, kik saját gazdasággal nem bírnak, ugyszintén azok, kik saját gazdaságukat bérbe adva, azt nem maguk művelik és cséplőgépet kizárólag abból a czélból tartanak, hogy azzal mások terményeit pénzért, vagy természetben kiszolgáltatóndó részért kicsépléjék, az 1884. XXVII. t. cz rend lkezési alá eső ipari tevékenységet folytatnak s ezen tevékenységükre nézve a vasárnapi munkaszünet korlátozására vonatkozó rendelkezésnek alá vannak vetve. Ugyanez áll az olyan cséplőgép tulajdonosokra is, kik saját mezei gazdaságuk kicséplésén kívül pénzért, vagy részért idegenek termékeinek a kicséplésével is foglalkoznak, de csak az idegenek részére teljesített cséplési munkákra nézve.

— **Fa tolvajok.** Novák István és Horváth Imre tótfalusi és ifj. Topolnyák György novoszelői lakosok múlt hó 2—15-ig Festeletics Jenő tulajdonát képező ugynevezett ferencsaki erdőből 44 dr. különböző vastagságú élő fát loptak el, mintegy 800 kor. értékben. A loptott fát részben feltalálták a tolvajoknál, míg a fa többi részét a tolvajok részint mint tűzfát, a tölgyfákat pedig, mint dongákat értékesítették Varazdon.

— **Védekezés a ragadós állati betegségek (takonykór) elhurrázolása ellen.** Két éven belül a csáktornyai járásban három ízben lépett fel a takonykór, a mi kiszámíthatatlan károkat okozott, nemcsak a léte-nyésztlőknek, hanem minden gazdasági tényező-zöknek. Ezen takonykóros esetek alkalmával a betegséget közös istállóknak elszállásolt lovak terjesztették, tehát ennélfogva nyilván való az a különben is köztudomású dolog, hogy a ragályos állati betegségek terjesztésének meleg ágyai a közös vendég istállók, közös jászlak. Eppen azért csak örömmel üdvözölhetjük a csáktornyai járás főbirájának legutóbb kiadott ama rendeletét, hogy a vendég istállók havonkénti lelkiismeretes fertőtlenítését (forró luggal és frissen ojtott mésszsel), a legszigorubbán szorgalmazza és hogy a járás területén levő rendszeres fuvarozással foglalkozókat (bérkocsikat, vásáros fuvarosokat, golyocsokat. stb.) abrakos etető-zsák és saját itató sajtár állandó hordására kötelezi.

— **A postát igénybe vevő közönség érdekében.** A folyó évi karácsonyi és újévi fokozott postalógalomra való tekintettel a postaigazgatóságok a nagyközönséget saját érdekében arra kéri, hogy küldeményeik csomagolásánál a csomagolási szabályokat tartsák be.

Azaz: minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Elelmszerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérmű külön-külön burkolandó. Ezüst és aranyeműeket, továbbá pénzt a fenebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni uem tanácsos, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek. Jelentékenyebb értékű tárgyak, kivált ha nedvesség, dözsölés, nyomás, vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyemkelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbé, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendő és jól körülkötendő, vagy fa ládába csomagolandók. Ékszerek, drágaságok tokban elhelyezve, erős fa dobozban, vagy fa ládácskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók föl. Csomagolás nélkül csak bezárt utazó táskák, bőröndök, jól abraonsolt hordók, erős beszegett ládák; továbbá már nem vérző egy-egy darab vad adható föl. — Több darab vad, pl. nyul, fácán, fogoly stb. csakis csomagolva adható postára. Bécs városába és annak kerületeibe szóló hal küldemények göngyöletére, könnyen felismerhetős czéljából egy negyedrétt vörös papiros ragasztandó s a czimzett lakásának pontos megjelölésére annál inkább kell kiváló gondot fordítani, hogy az ily gyors romlásnak alá vetett küldemények lehetőleg gyorsan kézbesíthetők legyenek. A kosarakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények czimiratát ugy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék. A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varrársra, illesztésre és zsinogre annyi pecsétet kell alkalmazni, ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecséték megsértése nélkül fölfontani ne lehessen. A ki rossz minőségű pecsét viaszt használ, mely könnyen leválik, annak következményeit maga viseli. Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszer és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a czimzet mindig magára a göngyöletre (vászonra, vagy fa ládára) kell írni. Gyorsan romló tárgyaknál szükséges hogy a záradék: »gyorsan romló«; törekeny tárgyaknál pedig a záradék: »törekeny« vagy a szokásos palaczk alak szembetűnőleg kitűessék. — Fődolgo, hogy a czim oly szabatosan, tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a czimzett azonosossága és tartózkodási helyére nézve mindeu kétséget kizárjon s a helyes irányítás czéljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen. Végre a torlóadás lehető csökkentése czéljából, de meg azért is, hogy a küldeményeket még aznap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjék, miért is f. év december 20—24-ig bezárólag nagyobb posta hivataloknál a küldemények a déli órákban is felvételnek.

— **A postát igénybe vevő közönség érdekében.** A folyó évi karácsonyi és újévi fokozott postalógalomra való tekintettel a postaigazgatóságok a nagyközönséget saját érdekében arra kéri, hogy küldeményeik csomagolásánál a csomagolási szabályokat tartsák be.

Azaz: minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Elelmszerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérmű külön-külön burkolandó. Ezüst és aranyeműeket, továbbá pénzt a fenebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni uem tanácsos, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek. Jelentékenyebb értékű tárgyak, kivált ha nedvesség, dözsölés, nyomás, vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyemkelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbé, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendő és jól körülkötendő, vagy fa ládába csomagolandók. Ékszerek, drágaságok tokban elhelyezve, erős fa dobozban, vagy fa ládácskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók föl. Csomagolás nélkül csak bezárt utazó táskák, bőröndök, jól abraonsolt hordók, erős beszegett ládák; továbbá már nem vérző egy-egy darab vad adható föl. — Több darab vad, pl. nyul, fácán, fogoly stb. csakis csomagolva adható postára. Bécs városába és annak kerületeibe szóló hal küldemények göngyöletére, könnyen felismerhetős czéljából egy negyedrétt vörös papiros ragasztandó s a czimzett lakásának pontos megjelölésére annál inkább kell kiváló gondot fordítani, hogy az ily gyors romlásnak alá vetett küldemények lehetőleg gyorsan kézbesíthetők legyenek. A kosarakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények czimiratát ugy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék. A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varrársra, illesztésre és zsinogre annyi pecsétet kell alkalmazni, ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecséték megsértése nélkül fölfontani ne lehessen. A ki rossz minőségű pecsét viaszt használ, mely könnyen leválik, annak következményeit maga viseli. Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszer és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a czimzet mindig magára a göngyöletre (vászonra, vagy fa ládára) kell írni. Gyorsan romló tárgyaknál szükséges hogy a záradék: »gyorsan romló«; törekeny tárgyaknál pedig a záradék: »törekeny« vagy a szokásos palaczk alak szembetűnőleg kitűessék. — Fődolgo, hogy a czim oly szabatosan, tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a czimzett azonosossága és tartózkodási helyére nézve mindeu kétséget kizárjon s a helyes irányítás czéljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen. Végre a torlóadás lehető csökkentése czéljából, de meg azért is, hogy a küldeményeket még aznap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjék, miért is f. év december 20—24-ig bezárólag nagyobb posta hivataloknál a küldemények a déli órákban is felvételnek.

— **A postát igénybe vevő közönség érdekében.** A folyó évi karácsonyi és újévi fokozott postalógalomra való tekintettel a postaigazgatóságok a nagyközönséget saját érdekében arra kéri, hogy küldeményeik csomagolásánál a csomagolási szabályokat tartsák be.

Azaz: minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Elelmszerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérmű külön-külön burkolandó. Ezüst és aranyeműeket, továbbá pénzt a fenebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni uem tanácsos, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek. Jelentékenyebb értékű tárgyak, kivált ha nedvesség, dözsölés, nyomás, vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyemkelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbé, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendő és jól körülkötendő, vagy fa ládába csomagolandók. Ékszerek, drágaságok tokban elhelyezve, erős fa dobozban, vagy fa ládácskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók föl. Csomagolás nélkül csak bezárt utazó táskák, bőröndök, jól abraonsolt hordók, erős beszegett ládák; továbbá már nem vérző egy-egy darab vad adható föl. — Több darab vad, pl. nyul, fácán, fogoly stb. csakis csomagolva adható postára. Bécs városába és annak kerületeibe szóló hal küldemények göngyöletére, könnyen felismerhetős czéljából egy negyedrétt vörös papiros ragasztandó s a czimzett lakásának pontos megjelölésére annál inkább kell kiváló gondot fordítani, hogy az ily gyors romlásnak alá vetett küldemények lehetőleg gyorsan kézbesíthetők legyenek. A kosarakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények czimiratát ugy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék. A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varrársra, illesztésre és zsinogre annyi pecsétet kell alkalmazni, ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecséték megsértése nélkül fölfontani ne lehessen. A ki rossz minőségű pecsét viaszt használ, mely könnyen leválik, annak következményeit maga viseli. Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszer és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a czimzet mindig magára a göngyöletre (vászonra, vagy fa ládára) kell írni. Gyorsan romló tárgyaknál szükséges hogy a záradék: »gyorsan romló«; törekeny tárgyaknál pedig a záradék: »törekeny« vagy a szokásos palaczk alak szembetűnőleg kitűessék. — Fődolgo, hogy a czim oly szabatosan, tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a czimzett azonosossága és tartózkodási helyére nézve mindeu kétséget kizárjon s a helyes irányítás czéljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen. Végre a torlóadás lehető csökkentése czéljából, de meg azért is, hogy a küldeményeket még aznap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjék, miért is f. év december 20—24-ig bezárólag nagyobb posta hivataloknál a küldemények a déli órákban is felvételnek.

— **A postát igénybe vevő közönség érdekében.** A folyó évi karácsonyi és újévi fokozott postalógalomra való tekintettel a postaigazgatóságok a nagyközönséget saját érdekében arra kéri, hogy küldeményeik csomagolásánál a csomagolási szabályokat tartsák be.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Jesensko sadjenje sadovnog drevja.

Dohodka si more gazda i sa tem povekšati, da si sadovnjaka napravi. Povanje sadovnog drevja sa jako velikim hasnom hodi, jer poleg male skrbi, ako je dobro ljeto, po sadovnjaku k velikomu dohodku dospemo. Ako i ne za prodaju, nego samo za domaću stran napravi gazda sadovnjaka već je i to hasen jer je one penenze ne treba vun dati, koje bi na taj cilj hotel obrnuti doma mu ostanaju. Ako pak zbog prodaje sadi drevje i to se jako zplati, jer jedan novi izvor njegovog dohodka se odpre sa tem, pelda je na to velike magjarske ravnine vnogo obćinah, koje na leto jezere i jezere dobiju za sad.

Kak vezda već vidimo, iz dva cilja se pova sadovno drevje, ili za našu potrebu ili pak za prodati. I nato već pred sadenjem moramo paziti.

Ako hoćemo, da samo za domaći kraj povamo sadovje, tak je jako dobro, ako iz svake fajte sadimo, tak da budemo navek dosta friskoga sada imati mogli pri žizi.

Ako pak zato sadimo, da prodamo sada, onda samo 1—2 fajte moramo saditi i ne više jer tak jedne fajte čuda zraste, trgovac rad kupi, jer je samo jedne forme, pak niti gazda nema tuliko skrbi, jer se vu jednim vremenu zori, vu jednim vremenu more doli pobrati, nemora drevje svako extra napustavati.

Da se prime na jesen samo jabučne fajte i to jabučno, hruškovo, kutine, nešprlin drevo sadimo, a trdih kušćic drevje i orehe samo na protuletje posadimo.

Pred posadjenjem moramo zaznameniti mesta drevah Da kak dalko moraju biti drevje jedno od drugoga, tu samo mi po prilici moremo povedati, jer to od okolnostih stoji. Vu osobito dobroj zemlji moremo na vekšu dalećinu saditi drevje; ako pak visokog stabla drevje hoćemo onda takaj moramo na vekšu dalećinu saditi.

Ako smo tak ustanovili dalećinu, dojde sada obdelavanje zemlje. Najmenje dva tjedne pred jesenskim posadjenjem moramo grabu skopati. Grabu na vogle skopamo. Grabe dužina, širina i glibočina mora jedan meter biti. Pri kopanju moramo paziti, da zgornju bolšu zemlju oddelimo od spodnje, sirove zemlje.

Pred posadjenjem moramo zebati drevo koje hoćemo posaditi. Ako samo moremo, iz takovih mestah iz takvog školskog vrta si priskrbimo drevje, kojega zemlja je tak vu zračini, kak vu kakvoći spodobna našoj zemlji, jer ako bi iz bolše zemlje i bolšega zraka donesli k nam drevje, ako bi se i prijel, ali nebi dugo raslo lepo.

Pred posadjenjem moramo i drevo privariti za to. I to vu tem stoji, da njoj ko-

renje sa ostrim nožom obštriglamo. Ako su koreni dreve kratki, stem je bolje moramo nazad vrezati. Tenke korene, koji iz zemlje vlećuju sok, moramo ostaviti. Ako su koreni okrnjeni onda ober rane moramo gori vrezati, ali svidar tak da vrezana stran doli stoji.

Pred posadjenjem, kada smo već tak i korenje obrezali, — drevo vu vodu postavimo i tam pustimo najmenje 24 vure.

Prije kak bi posaditi hoteli tojest vu grabu deli drevko, dobro je ako drevo iz ilovače i iz kravskog gnoja napravljeni mord namočimo. To se je jako dobrim izprobalo.

Zatem na dno grabe iz zgornje bolše zemlje jednoga kupćeka napravimo. Na to postavimo onda drevo, koje posaditi hoćemo. Zatem ravno tak bolšu zemlju nagnemo na korenje. Drevo med tem steplimo, ne da bi se med korenjem i med zemljom luknje napravile, jer vu ovih se za vremenom gobe i plesnivost napraviju. A zatem zemlju zgazimo i drevo zravnamo. Još nekoliko kontah vode vlejemo k drevu da se zemlja stem bolje prime k drevu i k korenju.

Ako bi imali jako zreloga gnoja ili komposa, i to moremo vu grabu nasipati. Taki na korenje je ne smeti metati, jer bi lahko kaj kakove belege dobili.

Zatem hušju zemlju namećemo k korenju, pak tanjera napravimo okoli, kulića zabijemo i malo drevo kcoj privežemo i sa tem je drevo posajeno.

Na to ipak moramo paziti, da drevo ne dojde sada glibeše vu zemlju kak je predi bilo vu školi. Dreve koje smo vu jesen posadili, moremo na protuletje obrezati.

Učitelj.

Tabor vu Ažiji.

Okolo Port-Arthura pod jednim traje najveći harc. Japanci su osvojili 203 metre visoku tvrđavu (baštu) od koje moreju strelati celi Porth-Arthur, pak i izvrstno moreju strelati i na rusku mornariju, koja je vu portharthurski luki. Sigurno, da bi to baštu rusi nazad radi predobili od japancov ali sve zabadava.

Japanci su velike štuke dali zevleći na to baštu i sa bombami strelaju pod jedno. Kak iz japanskog logora javiju su japanci tuliko strelali na rusku mornariju, da se je više ruskih ladjah vužgalo i gorele su. Tak je vnogo kugljah trefilo »Pobjeda» zvanu ladju i vnogo su trpele od kugljah »Retvizan» i »Presvjet» ladje. Jedna ruska ladja se je i vužgala i jednu vuru dugo je gorela.

Iz te tvrdjave japanci jako lepo moreju strelati i druge bašte. To nan anda sve raztolnaći zakaj se rusi tak hrvaju, da nazaj dobiju ovu baštu. Ali dosada njim je sve zabadav bilo, jer su vu svakim harcu japanci gvinuli. Svaku noć probaju rusi, da nazaj dobiju to 203 metre visoku baštu, ali do sada je zabadav. Veliju, da su rusi već do sada samo za to tvrđavu 3 jezere ljudi zgubili.

Vu Mandzuriji se samo menjše bitke dogodjaju. Ovoga meseca 3-ga poprihku vu jutro ob 2 vuri je japansko pešičvo osvojilo. Učinči selo i ruse prama sevru tiralo. Rusi su se jako harćevali, ali su je japanci ipak obladali. — Rusov je više kak 30 se oranilo.

Kaj je novoga!

Od unišćenja škodljivih kukcov.

Poljeg javljenjeh videti se more, da dojdućeg leta na protuletje škodljive gusenice osobito pako žutoga repa imajući metulj, vu velikoj množini budu se pojavili, radi toga poljodjelstva poslov m. kr. minister oštro je odredil, da svi sadovnoga dreva povitelji poljeg 1894 ljetnog XII. zakonskog članaka naredbam podpunoma naj zadosta vćiniju najmre pak unišćenje guseničkih gnjezdah metuljih jaja i krvave vuši, kak takaj sršenov gnjezde već do marciusa meseca svikak se izvršiti moraju. Ako pak sadovnoga dreva povitelji ovoj dužnosti zadosta vćinili nebi, prestupak načiniju i do 100 korun peneznom kaštigom kaštigani budu. Od svake obćine poglavarstvo službeno dužno je pregledati već prve dneve aprila i uvjeriti se o tom, da jeli unišćenje zaistinu pripetilo se je?

Pobegnjeni pekovski detić.

Zadavec Gustav 18 ljetošni pekovski detić, je pri Hepp Ede čakovečkim pekaru bil vu službi, kojega njegov gospodar novembra 27 dneva poslat je vu Kisszabadku vu vekšoj kulikoći pecilom. Pecilo je takaj i bil prodal detićec, iz doblenimi 15 korun penezi pak nise prama Csáktornya bil odpravil, nego prama Murakirályu i vu Murakirályu, kak se kesnije zasnal, vu Gyékényes vzel si je kartu i s najprvešim vlakom odputoval je vu nepoznano mestu. Pobeg — pekovski detić, — od jednoga svojega pajdaša po imenu Terstenjak Petra knjigu odnesel sobom, dok je svoju tam ostavil, pri svojem gospodaru.

Krvava svadja.

Vu Drávavásárhelju novembra 25 dneva kod Moharić Pavla vdovice krćmi je kr-

vava bitvina bila. Marčec Mihaly drávava-sarheljki stanovnik mirno je pijuckal sam jedini med čim Kristofić Rafael dravačanski stanovnik, koj je iz čakovskoga sejma prama domu bil išel je takaj vu krčmu nuter došel. Kristofić i Marčec su već oddavna vu srdju bili i tak naravski su na brzoma počeli jesu pravdati. Kristofić nato van ide i zbudi krčmarice njenoga slugu, Prelažnjak Istvana i veli njemu, hodi nuter, taki bumo se bili. Tak je i bilo. Kad je nazad bil došel vu hižu, nit reči, nit spomenka, sa velikom svojom batinom stupi pred Marčeca. Žarković Juraj koj je onda takaj vu krčmi bil, je Marčecu na pomoć skočil i vze me iz ruk Kristofića batinu. Nego na svoj kvar, jerbo ov onda vze me iz žepa svojega noža i Žarkovića dvakrat med rebra tak vpiči, da se bil skupa zrušil i tak su ga morali dimo peljati, gde za segurno više tjednov bude moral postelju čuvati, premišlavajući si, da se ni dobro vu drugi ljudih delo puščati, ar zv. kšinom on kvaruje po tim.

Vmoril je svoju ženu.

Bosan Vazul dévanski stanovnik — kak odonut telegrafiraju ove dane sa velikim kuhinskim n žom preko srđca prebol je svoju ženu, koja je odmah mrtva postala. Žarkovski par već od više vremena med sobom su vu neslogi živeli. Ove dane na večer iz nova je med njimi nastala svadja i Bosan Vazul vu velikoj svojoj sditosti načinil je ubojstvo. Činitelj se sam bil javil pri sudu.

Svoja mater su zaklali.

Od dva mladi ljudih strašnoga pripćenja javiju iz Ébesda. Vu biharvarmedjanski Cséska zvanog občini Tirka Demetera vdovicu, György i Tivadar zv ni smi su nju zaklali. Mater ubojničke sine redarstvo je prijelo i na valovanje vze lo. Njihovo grešno činenje tak su hoteli za dobro včiniti, da je mali njihova navek pijana bila.

Kralja vnuka je imanje kupila.

Kralja vnuka, i herceg Windischgrätz Otloja gospoja, kak javiju je imanje kupila vu Magjarskem orsagu i sa svojom familijom skupa ovdje sa nakani nastaniti. Hercegica bitšicajsko imanje je kupila blizu Zsolne. Hercega familija na Bitšicu bude se doselila, gde takaj i stalno stanovala bude. Windischgrätz herceg ostavil bude soldačku službu i već sada dugše vrēme gospodarske učevne tečaje zvršava, radi toga, da bitšicajsko imanje sam on bude vodil.

Pobegjenti ruski soldati.

Kak iz Lemberga telegrafiraju, ove dane opet 100 ruskih soldatov je pobeglo vu Ameriku. Kak se anda vidi i rusi rajše ideju vu Ameriku, kak pak vu Aziju, gde bi morti japancom pod kugle došli.

Temna ljubav.

Joža Janoš nadašdiški dečko zaljubljen bil je vu ljepu Tompa Vilmu. Nego Tompa Vilmi prama Némethy Jožefu se nagnulo srđce i zbog ovoga povrgla je Joža Janoša i k Némethyju išla je za tuvaruščicu. Joža je po gostovanju turopen hodil simo tamo po selu i večšu stran svojega vremena vu krčmi je spunjaval, da vu vini potaši svoju tugu. Ove dane ga opet bila prijela žalost i grožeći veli svojim pajdašom: Vubijem onu nevernu snehu. Ako moja nemre biti, naj nebude nit drugoga. Selski njegovi pajdaši

su tišili i trsili se jesu dečka umiriti, koj kak je bilo videti i neka malo si je i bil potišil svoju tugu, pil i zabavljal se nadalje. Okolo devete vure na večer medjutim strašno delo se pripetilo vu selu. Pri Némethy Jožefovoj mladoj ženi su stranjski bili, rodbina došla su iz daleka na pohadjanje. Snešica je kuhala i pekla vu kuhnji. Jedenkrat si doli počepne na zemlju, da popravi ognja. Vu ovom času od zvuna počuje se glas puške i mala snešicu mrtva se na zemlju sruši. Mlada, koma samo sestnajst ljet stara žena prošastnu nedelju vu kak sneg belo opravil stala je pred svećenikom i obečala je do smrti svoju vernost i sada isto tako vu zaručničkoj opravi leži mrtva. Jako kratko vreme trajala je obečana do smrti vernost, koju kre svojega dragoga muža vu blaženstvu je spunjavala. Od odhićenoga svojega snoboka krvoločna njegova kugla prevrtala je ljepu beloputnu njezinu glavu i vmorila je srečnu zaljublenu snešicu.

Gdo zatvori redara.

Pricz Antuna žena rodjena Ulrik Mara iz Budapešte zbog nekakve kradljivosti vu redarski rešt je bila dospela, gde medjutim se počela moliti, da vu Csaki vulicu pod 8 lužnim broju stojećoj hiži bivajuću 8 mesec staru malu svoju kćerku želela bi pohoditi. Dimo su nju pustili, nego jednoga redara su dali poleg uje, koj nju je sprevadjal Vu stanu medjutim nisu našli cecatno dete, na što ženska je bila rekla, da mozbit susedi su nju vze li na skrb. Tim se odpravi prama vratom, nad koje van skoči i zaklene za sobom na redara vrata. Redar počne krikati domaćina mu bila odklenula vrata nego tolvajskoj sluškinji — već nisu našli sledi.

Nesreča na morju.

Na žrnem morju prošastnu nedelju je takva silna bura bila, da jedan grčki parobrod, koj onoga dneva vjutro, iz Varne prama Burgasu se bil naputil, vu slapih se vtopil. Parobroda na gornjoj strani dvadeset i šest putnikov je bilo, koji su svi postali žrtve silne bure.

Vubil ga je cug.

Vu čanadiškem hataru ove dane kak iz Török Kanize telegrafiraju — iz Csóke dojdūci cug vubil je jednoga Poper Jožef zvanoga gluhonemoga dječaka. Lokomotiva voditel je višekrat dal znamenje, nego dječarec nije hotel doh idti iz šinjah, lokomotiva zastaviti, već nije mogućen bil. Cug je zdrobil med šinjami idućega dječarca, koj za nekuliko minutah je vumerl.

Velika zima vu Taljanskoj.

Vu celoj južnoj Italiji, kak iz Napolya pišeju nenavadna velika zima vlada. Bregi sa snegom pokriveni jesu. Vezuv i Torentina poluotok sa snegom su pokrili i to jako lepo zgleda vun.

Kaputa je vkral.

Boloneszk Janoš bukareszki malar ove dane na večer došel je vu Budimpešt na zahodnim kolodvoru i svojega zimskoga kaputa položeći na ramena, tak je išel nuter vu varoš. Jedno malo se bil zagledal, jako su ga zanimivele velike hiže i lepe kućije. Doklam se je nagledaval, za to vreme negdo, od zadnje strani potegne doli iz ramena njegovoga kaputa, tak, kak da kaput nigdar nebi bil tam. Boloneszky vikati je počel, nego je već kesno bito; tolvaj je jako

spametno zvršil svojega posla i tak je izniknul med množina pukom kak kafra. Siromaškoga malara za tim su tamo hodeći ljudi odpeljali na nadkapitanstvo. Tam je prepovedal svoju nevolju, koja je velika bila, jerbo vu kaputu bil je celi njegov imetek, koj je do petdeset korun bil znašel. Po takvim načinom redarstvo je presiljeno bilo siromaku stana dati, koj je tak zlo prvič bil obhodil ovdje vu ljepim Budimpeštu.

Majorossy biškup je vumerl.

Majorossy Janos biškup kaločaiski nadbiškupski namestnik i veliki prepošt kak iz Kaloče javiju, vpetek noć po nekuliki tjedni svojega betegovanja svoje starosti vu 73 ljetnoj dobi je vumerl. — Preminuti biškup je sad ne davna plućnu sušicu bil dobil i ova bolest ga od dana do dana mucila na tuliko, dok njegovoj muki smrt je načinila konec Staroga biškupa njegova smrt osobito med cirkvenim krugu je veliki sučut včinita. Nadsvećenika sprevod je 28 novembra bil. Teštamenta njegovoga ove dane budu odpečatili.

Vu zdenec je opala.

Bülczi Naca se je zvala dióskog — kovača malo bedasta kći, koja je poljeg toga i srđeni krč imala. Ove dane je po vodu išla tak na 20 koračajov od hiže stojećoj zdenec. Vodu je već zagrabila vu skaf i doli dela, ali onda nju je krč prijel i čez nizke tunjice je vu zdenec opala. Išli su ju iskat i našli su ju vu zdencu, gde su njoj čipeji gori stali. Več se je vtopila. Siroti bude bolje tam.

Vuka je zaklal.

Bedő Mózeš bojtari je vu füleiskim hataru ovce pasel. Najedenkrat je samo tam došel jeden vuk, koj je sigurno gladen mogel biti, jer je zgrabil jednu ovčicu i hajt žnjom. Zabadao je kričal ovčar, vuk neje postal. Onda se je ovčar trsil, kaj je pred vuka došel i sa baltom je tak trefil vuka da je taki tam ostal.

Veliki ogenj.

Vu Késmárku je veliki ogenj bil vu platnenoj fabriki Veisz Károly 5. Ogenj se je vu onim mestu počel, gde se platno suši i jako je pogibeljno se grozilo celoj fabriki, ali ognjogasci su ipak priprečili to. Kvar je zato veliki jer više jezer vredni, gotov material je zgorel.

Guske su curele iz neba.

Ako je manna curela, moguće je da i divje guske curiju. — A to čudo — pak se je vu Nagybecskereku pripetilo. Veliki čopori divjih guska su leteli ober varaša. Strašna megla je bila i guske su malo više letale vu mrzlim luftu. Od toga su pomamile i doli spocurele nad varaš. Na vulici su na čopore lovili divje guske, a vu kasarnah pak su soldati više sto prijeli. Ali i pri svakoj hiži su prijeli po dve — tri. Polieg toga je vu Nagybecskereku svaki siromak mogel pečenku jesti, pak vezda svaki pazi na nebu, jeli bu opet pečenka curela od onud.

Blažene Device Marie svetok vu Svetoga Štefana društvu.

Petdeset ljet je sada tomu, da su Blažene Device Marie od čistoga poprijetja rečenu dogmu proglasili. Na ov spomenek magjarski katoliki takaj jubileumske sveča-

nosti obdržavaju. Takova svečanost bila je ove dane obdržavana vu Svetoga Štefana društva znanstva i književnoga razreda takaj. Na kojoj svečanosti bilo je nazočnih vnoگو biskupov ministrov i vnoگو drugi prestimanih i vučenih ljudih. Po Rusček Antuna györiškoga kanonika molitvi i Hornig biskupa blagoslovu dokončana je nastala ljepa svečanost.

Z A B A V A.

Zlato.

Vu starim vremenu su živela kraj Jeruzalema dva brata, starišega su za Afanasiju a mlajšega za Joana zvali. Stana su na jednim bregu imali kraj varaša, pak iz onoga su živeli, kaj su njim ljudi dali. Po danu su delali, ali ne zase, nego za siromake. Pomagali su ljudem, koji su pod terhom težkog dela znojili, i razdelili su se od njih bez toga, da bi kakovu plaću primili. Tesili su dovica i sirote. Tak jeden od drugoga oddeljeni su preživeli celi tjeden i samo svaku sobotu su se sretali i skup su sprovadjali nedelju sa molitvom i razgovorom.

I došel je knjim Angel Gosponov i blagoslovil je nje.

Vu pondeljek jutro su se opet razdružili i otišli svaki vu drugu stran, jeden na levo drugi na desno.

Tak su živeli dva brati čez vnoگو ljeta i svaki tjeden je došel Angel Gosponov — i blagoslovil je nje.

Jednog pondeljka, kada su opet otišli na delo. Afanasij se je jako žalostil zvrhu toga, da se mora od brata razdeliti, tak da je postal na putu i gledal je za mlajšim bratom.

I Joann je postal i ruku je zvrhu oči držal, pak je mirno gledal na jedno mesto.

Zalem se je približaval k ovomu mestu, ali najedenkrat je gori skočil i čez grabe — brega je bežal, kak da bi ga kakova zver tirala.

Afanasij se je jako čudil zvrhu toga i išel je na ovo mesto, da zna, kaj je bilo zrok preplašenju mlajšega brata. Kada se je k ovomu mestu približaval, videl je nekaj se od sunca bliščati. Ta je išel i vidi da na trati jeden veliki kup zlata leži, kak da bi ga sa vedrom sipali ta.

Dakle kaj je prestrašilo tak Joanna i zakaj je odbežal od ovud? Mislil si je vu sebi Afanasij. Zlato ne skrivlje greh vu sebi. Greh je vu čoveku. Istina sa zlatom je moći zlo činiti, ali i dobro je moći delati, — kuliko sirotah i vdovicah je moći podpomagati, kuliko golim opravu dati, kuliko siromakom je moći pomoći!

Istina je i sada služimo ljudem, ali našemu delu je malo lasna, jer nam je jakost slaba, ali sa zlatom bi vnoگو bolje hasneti ljudem.

Afanasij bil bi rad povedal sve to svojemu mlajšemu bratu, ali Joan je već dalko bil od njega, tak da Afanasijov glas se već ne čul do njega, i tak se je videl iz daleka, kak jeden mali črv.

Afanasij si je slekel gornju opravu, i napunil nju je zlatom tak, kak je samo moguće bilo, na pleća si je del i nesel je vu varaš. Išel je vu jednu krčmu prek je dal krčmaru zlato i nazad je išel, da još ostale donese. Kada je skup bilo celo blago, počel je grunte, kamenje i drevo za zidati kupovati i pogodil je težake. Tri hiže je ho-

tel zidati. Jednu za vdovice i sirote, — jednu za betežne, i jednu za putnike i bogce.

Našel pako je tri pobožne starce. Jednomu je prek dal špitale, drugomu sirotčeh hižu, a tretjemu siromašku hižu.

Ostalo mu je još tri jezere zlata, iz ovoga je svakomu starcu jednu jezeru dal da pomažuju siromakom. Za kratko vreme su se napunile tri hiže i stanovniki su hvatili Afanasiju za sve, kaj je učinil.

Takovu veselje je imel zvrhu toga, da nije više hotel ostaviti varaša. Ali jer je jako ljubil mlajšega brata, itak se je odružil li otišel je. Niti jedno zlato nije pridržal za se i vu onoj opravi je otišel, vu kojoj je u varaš došel.

Kada je opet se približaval bregu, mu je došlo vu pamet, da je brat morti si ne premislil celu stvar, kaj se je obrnul od zlata i odbežal — jeli nije on bolje činil?

Kak si je tak premišljaval, najedenkrat je kraj puta videl Angela, koj je njega i brata navek blagoslovil, ali angel je sada žalostno gledal na njega. Mirno je postal Afanasij i pital je.

— Zakaj Gospone?

Angel je odprl usta i rekel je:

— Odhajaj od ovud, ni si vreden, da sa mlajšim bratom živiš. Tvojega brata bežanje je više vredno kak tvoji svi čini, koje si sa zlatom napravil.

Afanasij je pomenul, kuliko siromakom putnikom je dal hranu i kuliko sirotčeh je podpomogel. Ali angel je tak odgovoril:

— Ravno on vrag, koj je ta del zlato te je navčil i na ove reči, koje si sada govoril.

Afanasij si je prsa tukel i previdel je, da je svoje čine ne za Boga izvršil i plakal se je pak tuguval zvrhu toga.

Sada je angel otišel iz puta, na kojim je već Joann stal i čekal starešega brata.

Od ovoga vremena je Afanasij ne pustil se već skušavanje, ako je vrag, koj je zlato tam sipal, ga na zlo nagibal, i previdel je, da čovek samo sa delom more služiti Bogu i ljudem.

Od onda brati opet skup živiju, kak prijje.

Spisal: **Grof Tolstoj Leo.**

Nekaj za kratek čas.

Gospa: Jalža, kaj je to za red? Včera sem dala donesti dva litre octa a vezda ga komaj par kaplice vu flaši!

Jalža: Ruke njim kušujem, milostiva ja sem spila octa.

Gospa: Je, kaj ste obnoreli, ali kaj?

Jalža: Ruke njim kušujem, i ja bi rada bila, da bi tak belu tikvu imela, kak milostiva.

Miškec je žalosten došel iz škole, iz kojega držanja je moći bilo poznati, da on nije najbolše odgovore dal gosponu navučitelju.

— More biti nisi nikaj znal vu školi? — pita ga mati.

— Ne, — odgovori iskreno Miškec.

— Pak zakaj nisi znal? pita ga dalje mati.

— Je, zato nisam nikaj znal, jer gospon navučitelj su me pod jednim ono pitali, kaj ja nisem znal.

Kokot Roko iz Begnjeca je lista pisal v Budimpeštu, da mu naj pošleju jednu lozu (srečku) 48-me numere. Bank mu je

njegovu želju odmah spunil i poslal mu je 48 jezer i 973-je numere lozu. Srčca je poslužila Kokotu, koj je pogunol haupttrefera. Kokot kad bi začul ovo sreću, odmah se odpejal v Budapest. da zdigne peneze gori. Pri kassi su mu odmah zplatili peneze ali kassir nije mogel obstati, da nebi popital Kokota, da kak mu je došel na pamet ovaj srečen broj? A Kokot tak odgovori: Večer se mi je krava ztelila, i imela je odmah troje telice. Dakle to je sve skupa tri. I žena mi je trojke rodila, pak i to je sveskupa tri. Tri pak tri su šest, sestput šest pak je sveskupa: četerdesetosem!

— Strašno bije na putu jeden človek svoga osla jer neče pelati. Dojde drugi človek i veli: — Ej, ej kum, kak ste vi nemilosrdni, zakaj tak nemilo tučete to paru?

— Im ja nisam znal, da ste vi mojemu oslu tak veliki prijatelj.

Lovec: Kum, niste vidli ovud bežati jednoga zajca?

Kum: Jesem, ali samo lani!

Peter: Kaj hasnuješ za sredstvu, da si navek tak čerlem?

Pavel: Žena me podjednim spluska.

1. gospa: Pak zakaj nemaš sobaricu?
2. gospa: Teško je zebrati: lepu sobaricu ja nečem, grda pak se mojemu mužu ne vidi.

— Učitelj: Poveč meni Kóbi, što je bila mati Mojzeša?

Kóbi: Mati Mojzeša? Mojzeša mati — to je bila Farao kraljevska či!

Učitelj: Im ga ona samo našla!

Kóbi: Kaj pak ne! To je ona samo tak rekla!

— Na pusti je zrasel gori bojtjar, dakako školu i cirkvu nigdar nije videl. Nazaduje se ženiti hoče i odide vu varaš k plebanušu. Plebanos je ravno novine čital. Najprvič ga zapita iz krščanskoga, ali bojtjar mu odprto veli, kak stoji. Veli mu na fletnoma plebanuš.

— Ali nekaj ipak znaš, naprimer kak zovemu onu božansku osobu, koja je za nas ua krizu vumrla?

— Neznam ja!

— Pak kak nebi znal sinko!

— Bormeš leznam, im ja uečitam novine, kak gospodin!

— Žena: (k svojemu pijano dimo dojdudemu mužu): Tak kesno i tak dojdeš dimo?

Muž: Im je komaj deset vur!

Žena: Nevidiš da vura već tri kaže?

Muž: Ja nerazmim, kak moreš ti bolje verovati vuri, kak tvojemu mužu!

— Bokor Jóska, jeden strahovito jaki mladie se spoznal s Gizella frajlicom, koju i drugi dan pohodi.

— Juška: Najveksna želja bi mi bila Gizu za svoju zvali.

Otec: (k svojoj ženi šepetajuć): Kaj misliš bi mu ju dal?

Mati: (šepetajuć) Kaj ti nedojde na pamet! Jeden takov Góliáth se i meni vidi! Reći: ne!

— Dva slepe konje vodi cigan, a drugi pak žalostno ideju za koli, na kojih je jedna raka bila. Noćni stražar pita nje:

— Što je vumerl cigan?

— Moj šogor!

— Stražar si doli zgrabi kapu iz glave I prekriži se, pak veli: naj počiva vu miru! i vumerl je šogor cigana, ali zdavnja i zakopali su. Vezda pak su lepu tustu svinju vkrali v seli, koja je vuni, pri ciganski ku- libi krofkajuć zišla vun iz rake.

Majczen Ferencz.

Poleg orsačkoga puta morali su cigana obesiti. Začul je cigan, da onomu koj je na galge odsudjeni zadnju volju i zelju zpu- niju. Zato s velikom poniznostjom zaprosil je ovak sudca:

Milostivi gospodin sudec! za višnjega Boga prosim njih, naj nenapraviju s me- nom to veliku sramotu, kaj bi me proti putu s licem obrnjenoga obesili; ar ja bi od srama na galgah vumrl.

Bila je strašno velika zima gda su jed- noga tolvaja peljali na mesto, gde bi ga obe- silii. Gda je već do toga došlo, kaj bi si moral opravu sleči, obrnul se je k sudcu i čisto ozbiljno je rekel: Gospodin sud- c! im barem naj pustiju bundu na meni; ar bog i bogme vu tom hladnom vremenu bum si još zdravje pckvaril!

Magdič je propal.

Varždinski glasoviti puntar, koj bi me- djimurskog puka rad spuntal, da sebi, svo- jemu listu i svojoj kassi stem više hasna napravi iz toga, je prošloga tjedna dvostru- ko propal. Vu biskupskim (a prošle dane pak vu ivanečkim) zbirnim kotaru, akoprem

363/1904. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közbírré teszi, hogy a nagykanizsai királyi járásbíróóság 1904. évi 89/12. számú végzése következtében Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornyai takarékpénztár részvény-társaság javára Belavári Jakab st. murakirályi lakosok ellen 393 kor. s jár. erejéig 1904. évi február hó 1-én fogapatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1000 koronára becsült kö- vetkező ingóságok, u. m.: 2 ló nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás- bíróság 1904. V. 18/2 számú végzése foly- tán 393 koronára tőkekövetelés, ennek 1904. évi szeptember hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/4 % váltódíj és eddig összesen 82 kor. 15 fillérben bíróilag már megállá- pitott költségek erejéig, Murakirályon alperes- sek lakásán leendő megtartására

1904. évi december hó 13. napjának délutáni 2 órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szán- dékozók oly megjegyzéssel hivatlak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében kész- pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságo- kat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Perlak, 1904. évi december hó 1 napján. 842

je vnoگو puntal i lagal, ne je bil zebran za hrvatskog orsačkog ablegata. A vu Va- razdinu, pak je iz varačkog zastupništva opal vun. Evo, tak da zadovoljšćinu i pra- vicu nam hrvatski puk i Varaždina varaša stanovnici i tak kastiguje doma onu nepra- vicu, sa kojom bi rad Magdič i rajše bi medji- murce spuntal i njihov mir preobrnul. Mo- gel bi se vučiti iz toga g. Magdič i rajše bi gledal za poštenim delom, na kojem bi si- gurno bil božji blagoslov i dal bi mira tak- vomu delu, koje je itak ne moguće niti ne potrebno za medjimurki puk. I nad Magdi- čom se je spunito ono prirečje, da »Reč puka, je reč Božja!»

Gubona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 in.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	19.00 —
Zab	Zob	13.00 —
Rozs	Hrz	13.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	14.50 —
kendermag	konopljeno seme	24.00 —
Árpa	Ječmen	13.50 —
Fehér bab uj	Grah beli	22.00 —
Sarga » »	» žuti	17.00 —
Vegyes » »	» zmješán	17.00 —
Lenmag	Len	16.00 —
Bükköny	Grahorka	15.00 —
Tökmag	Košćice	22.00 —

Hasnovito za povanje živinah!

Iz apoteke Luttnerberžke (Lottmerk) već čez ljeta je moći dobiti izvrstne živinske prahe za konje, krave i svinje. Toga praha vu obrok i hranu moramo zmešati. Živine budu vnoگو zdraveše, tusteše i jakše od njega. Živina se i lahko prehladiju Vu tako- vim slučaju 1/3 ili 1/2 pakleca praha zmešamo vu obrok. Cena ovih prahov je, gledé na njihovu dobrotu jako fal. Pakleci imaju pol kile i jedan paklec za konje ili rog tu marvu samo 60 fillerov košta. Jeden paklec za svinje samo 50 fillerov košta. Ako 4 paklece prištelate, onda je 20 fillerov treba deli kcoj za poštu. Moći je dobiti pri

SCHWARCZ I. apothekaru i pri RABENSTEIN I. štacunararu vu 840 1—10 LUTTENBERGU.

Csáktornya nagyközség előljáróságától.

3964.

1904.

Hirdetmény.

Csáktornya nagyközség helypénzszedési joga az 1905., 1906. és 1907. évre nyilvános árverés, illetve írásbeli zárt ajánlat utján

folyó hó 15-én délután 3 órakor

a községházán bérbeadatik.

Föltételek ugyanott betekintheők.

Kelt Csáktornyan, 1904. decz. 7.

844 1—1

Az előljáróság.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 4267/p. 904. sz. jogerős ítélete alapján közösség megszüntetése céljából a nagykanizsai kir. törvényszék és perlaki kir. járásbíróóság területén fekvő Muracsány községi 189., 3282. és 4699. sz. tkvben felvett és Golyanya Mihály és Smolek József muracsányi lakosok közös tkvi tulajdonát képező 241. hrsz. ház 154. sz. a udvartérrel egészben 864 korona kikiáltási árban, mint becsárban az

1904. évi december hó 28. napján d. e. 10 órákor Muracsány község házában, dr. Tamás János ügyvéd vagy helyettese közbenjöllel megtartandó s a végrehajtási árverés joghatályával bíró árverésen eladatul fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-a bányapénz fejében letendő.

A kir. bíróóság mint tkvi. hatóság.
Perlak, 1904. október hó 14-én

Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak
felvétetik
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvnyomdájában
CSÁKTORNANYÁN.

ALKALMI VÉTEL
32 drb csak 6 fnt.
A legszébb ajándékot képez a mi Gloria szűzút evőeszközkészletünk mely áll:
6 drb. legfin. gloria szűzút evőeszköz
6 . . . . . viltó egy darabból
6 . . . . . két borsóút szőpangocsa
12 . . . . . két cs. kanál
1 . . . . . tejmérő
1 . . . . . kanál
62 drb összesen 6 frterit Va amennyi a legfinomabb kivitelben, a melyeknek ára egész tíz háromszáz arany volt és most csak a tárhalmazzal rakat folytatn csak 6 frterit aranytalnak. A Gloria szűzút egy kiváló tehér sem mely áll ná an változatlan marad és teljesen pótolja a drága igazi evőeszköz. Tíz titávara csokis szappanos vizet kell használni. Hogy mindenekről bárki is meggyőződjék kész. vegy. azon után a szűzút a penzt minden evőeszköz nélkül vissza adni. Szétküldés csakis után el kell venni vagy az szűz út-teszt beállítására elten **LEO LATE MER** szűz rakta abba **Beos 1/63 Wollzeile**
31 Has nio megfekt. az utánaz-ostól csak az únk. Az év-éves-
8198 -10

Egy jó erkölcsű, legalább 2 polgári osztályt végzett fiu
tanulónak
felvétetik
GRANER TESTVÉREKNÉL
841 CSÁKTORNANYÁN.

Magyar Remekírók.
A magyar irodalom főművei
Megjelenik, félévenkinti 5 kötetes sorozatokban, összesen 55 kötetben ára 220 korona.
Megrendelhető:
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvtárkereskedésében
Csáktornanyán.

Fuchsol méregmentes szer **rovar, patkány és egér** kiirtására. Csáktornyan kapható:
834 3—12
TODOR R. UTÓDÁNÁL ezégtul. Kraschovetz József,

PLOMBUS Co New-York 104 E 106 Str.
PLOMBUS!
250000 hálairat egy év alatt.
Nincs többé fogfájás!
odvas fogi bűzös száji
Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket azonnal megszünteti!
„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon
odvas fogait
•Plombus ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A foglajdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!
Ara egy adagnak, mely 5—6 odvas fogra elegendő, használati utasítással **2 korona**. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek czime:
„Plombus“szétküldés. Pásztó, Heves-m.

PLOMBUS Co New-York 104 E 106 Str.
PLOMBUS!
250000 zahvalnih listov čez jedno ljeto!
Něga više zubne bolii! šupljastih zubov! smrděća usta!
Zgorinjim betegom su bezdvojno zrok šupljasti zubi. Ovo fino amerikansko sredstvo ove nevugodne i bolestne nevolje taki prepreči!
789 12—16
Sa Plombusom si svaki sam more plomběрати
běz svake bolesti i nevjerovatno jednostavnim načinom
šupljaste zube!
•Plombus• naj nefali niti pri jednoj hiži, malomu strošku je stokrat naplaćeni interes: mir. One dakle, koji zubno bol imaju, pozovemo, da naj prištelaju, ovo fino sredstvo, koje su vu Ameriki znajšili.
Cena jednoj porejiji, kaj je za 5—6 šupljastih zubov dosta, sa naputkom hasnuvanja **2 korune**. Ako se 2 K. 10 f. napre pošle, franco razpošiljano bude. Moči je prištelati jedino od magjarskog povereničtva kojemu je adres:
Razpošiljanje „Plombus“ vu Pásztó Heves-m.

Asztalos műhely átvétel!
Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Csáktornyan a Jókai Mór utcában levő **Magyarics-féle asztalos műhelyt** átvettem és azt a legmodernebbül felszerelve tovább vezetni fogom. Mindennemű butor- és épület munkát a legpontosabban és legtökéletesebben, jutányos áron részletfizetés mellett is teljesítek.
A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok kitünő tisztelettel
Koltay Ferencz.
838 2—2

LA COQUETTE TRIPLE SEC

fin champagne aux fruits frais

LIKÖR a legfinomabb cognacból és üdítő gyümölcsökből
GASTON COLIN, PARIS, rue Martel,

különlegessége kapható:

Mráz Testvéreknél Csáktornyan.

845 1—*

Ki szereti

a gyöngéd, tiszta arcot, a puha sima
arczbőrt és üde rózsás arczsint?

Az mossa magát naponta a híres, orvo-
lag jónak talált

Bergmann-féle
LILIONTEJSAPPANNAL

(Védjegy: 2 bányász.)

Bergmann & Co. Dresden és Teschen a/E.
gyárából.

Kapható Csáktornyan Strahia Test-
vérek kúszkereskedésében.

Darabja 80 fillér.

821 7—30

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és batározottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

☞ I doboz 60 fillér. ☞

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

782 11—26

Sok ezer ember egészségét

logja megvédeni a legújabb, szabadalmazott

„Japán“ kloset-tülés.

Minden árnyékszékre alkalmazható.

Vízöblítés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem lagyhat be!
Nem dugulhat be!
Léghezátmentes!

Utsegápolási cikkek. Szobaklosettek.
Betegtoló kocsik.

Képes árjegyek kívánatra ingyen. **Guttman L. kloset-gyár**
BUDAPEST, IV. Városház-utca 2. szám.
(Köszönd Lejos utca sarkán.)

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árai

Legolcsóbb árai

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri a Magyar-
ország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét,
amely szőlőiskola állami segítséggel és állami
felügyelet alatt létesült.

829 6—20

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyv- és papirkereskedésében

Csáktornyan.

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely
már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult köszvényel,
csuznál és meghűléseknel bedorzsoles-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárlaskor óvatossak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-
jegyzettel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Torók
József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
Elisabethstrasse 5. neu.

Mindennapi széküdés.

Szélhajtó és fájdalomcsillapító

hódanycsöppek

étvágygerjesztő és az emésztést elő-
mozdító háziszert.

Egy üveg ára 1 korona.

2 üvegnél kevesebb (2 kor. 50 fill.
utánvét) postán nem küldet. Kapható:

Bittner Gyula gyógyszerháza
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

833 3—24

20: 48—52

Magyar Regényírók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Beniczkyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Versegly Ferencz
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papíros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A _____ czégtől
ezennel megrendelem a
«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»
című gyűjteményes vállalat hatvan kötetű, vászonkötésben 300 koronaért:
a) négy hónapos havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 korona utánvétel mellett.
A nem kívánt módokat töltendő.
Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti czégnél _____ fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételért esedékesek válnak. Az első részlet utánveendő.
Szóbeli megállapodások érvénytelenek.
Lakbely és kelet: _____
Név és állás: _____

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar urival család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 hónapos részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomdája.